25 ޑިސެމްބަރު 2008 ގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ މެމްބަރު އަލްފާޟިލް ޖައުފަރު ޢީސާ އާދަމާއި، މިނިސްޓަރ އޮފް ހައުސިންގ، ޓްރާންސްޕޯޓް އެންޑް އެންވަޔަރަންމަންޓް އަލްފާޟިލް މުޙައްމަދު އަސްލަމާއި ކުރެއްވި ސުވާލާއި މިނިސްޓަރ މަޖިލީހުގައި ދެއްވި ޖަވާބު.

ސުވާލު
1- ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ ވަނަވަރަކީ އާބާދީގައި ގާތްގަނޑަކަށް 847މީހުން ދިރިއުޅޭ ރަށަކަށްވުމާއި އޭގެތެރިން ފަރަކު އެކުލަން ހަދާފައިވާ ބަނދަރެއް ނެތުމާއި، އަދި ފެހެގައި އާދައާ ހިލާފަށް އުދައާއި ބަޔަކު އުޅުމާއި، ... ވަނަވަރު ރައްޔިތުން ދިރިއުޅުމަށް ސަރުކާރުން ... ހ.އ. ވަނަވަރުގައި ސަރުކާރުން ބަނދަރެއް ހެދުމަށް 2008ވަނަ އަހަރުގެ ބަޖެޓުގައި ... މިބަނދަރުގެ މަސައްކަތް ... ހ.އ. ވަނަވަރުގައި ސަރުކާރުން ރައްޔިތުންނަށް ފައިދާ ބޮޑު ބަނދަރުގެ މަސައްކަތް މިހާރު ... ހިނގަމުންދަނީ ކޮން ހާލަތެއްގައިތޯ؟
2- މިބަނދަރު ހެދުމަށް ބޭނުންވާ އީ.އައި.އޭ ހަމަޖައްސަވައިދެއްވާނެތޯ؟
3- މި ބަނދަރުގެ މަސައްކަތް ރަނގަޅަށްކުރުމަށް ކޮންޓްރެކްޓަރ އެއް ހޯދުމަށް ޓެންޑަރ އިޢުލާން ކުރައްވައިދެއްވާނެތޯ؟
4- މިއަހަރު ތެރޭގައި މި ބަނދަރުގެ އަމަލީ މަސައްކަތް ފެށުމަށް ހަމަޖައްސަވާނެތޯ؟
5- މި ބަނދަރުގެ ހެދުމަށް ވަނަވަރުގެ ރައްޔިތުންނަށް ލިބިދޭނެ ފައިދާ ކޮބައިތޯ؟
6- ހއ. ވަނަވަރުގައި ބަނދަރުހެދުމަށް މިހާރު ސަރުކާރުން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ސަރަހައްދަކީ ރިސޯޓް ގާތުން ބަލާއިރު މިރަށުގައި ބަނދަރު ހެދުމަށް އެންމެ ރަނގަޅު ސަރަހައްދުތޯ؟
7- މި ބަނދަރަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ބަޖެޓް ކޮންމެވަރެއްގެ ބަޖެޓެއްތޯ؟ އަދި މިފައިސާ ބަޖެޓަށް ލިބިފައިވާތޯ؟ މި ފައިސާ ބަޖެޓަށް ހެދުމަށް ނިންމާފައިވާ ކޮންކޮން ގޮތްތަކަކުންތޯ؟
8- އަދި މި ބަނދަރުގެ ސައިޒަކީ ކޮބައިތޯ؟ ފުޅާމިން، ދިގުމިން، އޮޑިދޮށް ފުންމިން ވިދާޅުދެއްވަފާނަންތޯ؟

ޖަވާބު

﷽ އިއްޒަތްތެރި ހއ.ގެ މެންބަރު ކުރެއްވި ފުރަތަމަ ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން އޮތީ 2008ވަނަ އަހަރުގެ ކުރިޔާލު ހއ.ވަށަފަރުގެ ބަނދަރުގެ މަސައްކަތް ފެށޭނެކަމަށް މައުލޫމާތު ލިބިވަޑައިގެންފައި އޮތީކަމުގައި ވިދާޅުވި 2008 ވަނަ އަހަރު ޚަރަދުކުރުމުގެ ދަށުން ހުރި ބަނދަރުތަކުގެ އެސްޓިމޭޓް ޕްރޮގްރާމްގެ ދަށުން ކުރުމަށް ހަމަޖެހިފައި އޮތީ 20 ބަނދަރުގެ މަސައްކަތްތަކެއް އަދި އެމަސައްކަތްތަކަށް ސަރުކާރުގެ 2008 ވަނަ އަހަރުގެ ބަޖެޓުން ކަނޑައަޅުއްވާފައި އޮތީ 248 މިލިއަން ރުފިޔާކަމުގައި. އޭރު މަސައްކަތް ކުރުމަށް އަންދާޒާކޮށްފައި އޮތް ބަޖެޓަކީ ރަށަކަށް ގޮތުގަނޑަކަށް 12 މިލިއަން ރުފިޔާ ހަރަދުވާނެކަމަށް އަދި 2008 ވަނަ އަހަރުގެ ޖުލައިމަހާއި ހަމައަށް އައިއިރު ސަރުކާރުން ބަޖެޓުގައި ހިމަނުއްވައި އޮތް 248 މިލިއަން ރުފިޔާ ހަރަދުވެ ނިމި 2008 ވަނަ އަހަރުގެ ޑިސެމްބަރުމަހާހަމައަށް އައިއިރު އިތުރަށް 138 މިލިއަން ރުފިޔާ ހަރަދުވެފައިވާކަން. މިގޮތުން 2008 ވަނަ އަހަރުގައި މިމަސައްކަތް ފެށުނުނަމަވެސް އަދި މިމަސައްކަތަށް 2009 ވަނަ އަހަރަށް ސަރުކާރުން މިހާރު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ބަޖެޓުގައި ހިމެނިފައި ނެތް މަސައްކަތްތަކެއްކަން. އެއީ ސަރުކާރުން 2009 ވަނަ އަހަރުގެ ބަޖެޓް އެކުލަވާލެއްވުމުގައި ގެންގުޅުއްވި ސިޔާސަތަކީ ޤައުމުގެ މާލީ ހާލަތުހަރުދަނާކުރުމައި ޤައުމުގެ އިޤްތިޞާދަށް މިހާރު ދިމާވެފައިވާ ދަތިކަމުން ބަލާ ބަޖެޓް ޑެފިސިޓްވެފައިވާކަމުން ބަލާ ޖެނަރަލް ސަރުކާރުގެ އޮޕަރޭޓިންގ އަޅުގަނޑުމެން ހިފަހައްޓަންޖެހުނީ ޚަރަދުތައް އިތުރު މަސައްކަތްތަކަށް ސަރުކާރަށް ކުރެވޭން އަންނަނީ އިތުރު ފައިސާ ސަރުކާރަށް ލިބިއްޖެނަމަވާތީ މިވަގުތަށް އިތުރު މަސައްކަތްތަކެއް ކުރުމަށް ހަމަޖެހިފައިނުވާތީ. އަޅުގަނޑު ޤަބޫލުކުރަން ވަރަށް ފަރުވާތެރިވެ އަދި އުންނުވެސް ބަނދަރު އެބަ ހިފެން. ވަރަށްވަރަށް ފަރުވާތެރިވެ އެބަރުގައި ދަތުރުކުރުމަށް އޮތް ބަޖެޓް ބޭނުންކުރަމުން. އަޅުގަނޑުމެން ސަރުކާރުން އެބަ މަސައްކަތްކުރަމުން ގެންދަން ވަރަށް އަދި އުންނުވެސް އެފަދަ ބަނދަރުތަކުން ދާއިރާއާ ތަފާތުކުރުމުގެ ދަތިކަން ބޭނުންކުރުމަށް ސަރުކާރުން އިތުރު އާމްދަނީ ހޯދާ އަދި އަޅުގަނޑުމެން ހިންގުމަށް ކަނޑައަޅައިފައިވާ ޕްރޮގްރާމްތަކުގެ ތަރައްޤީކުރުމަށް މިފަދަ ބަނދަރުތަކުގެ އިތުރު ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓުން ކުރެވޭނެ.

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރެއްވި 2 ވަނަ ސުވާލު، މިބަނދަރު ހެދުމަށް ބޭނުންވާ އީ.އައި.އޭ ހަދާފައިވާނެތޯ. މިސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން އޮތީ، ބަނދަރު ހެދުމަށް ބޭނުންވާ އީ.އައި.އޭ ހަދާ މަޝްރޫޢާއަށް އަދި މިމަޝްރޫޢު ނުދާނެކަމަށް. އީ.އައި.އޭއާއި ވަރަށް ބޮޑު ޓެކްނިކަލް ރިޕޯޓަކަށް ފުރައި އެރިޕޯޓް ހަދާތާ މާދިނުދުވަހުންނުވަނީސް ބަނދަރުގެ މަސައްކަތް ފެށޭނެކަމަށް އަދި އީ.އައި.އޭ ރިޕޯޓް އެރިޕޯޓް އެކުލަވާލެވުނު މަސައްކަތުގެ ބޮޑުބައި ހަމަޖެހިފައި ކޮންސަލްޓެންޓެއް ވަރަން ހައިފުލްގައި އެންމެފަހުން ކޮންސަލްޓެންސީގެ މަސައްކަތް ފެށިގެން މިމަސައްކަތް ނިމިގެން އަދި ނިމުނީ އެރިކުރެ ކޮންސަލްޓެންސީ ޚިދުމަތުގެ ތެރެއިން ހުރިހާ އެހެނިހެން ފުރިހަމަ މަސައްކަތްތައް ނިންމާލުމަށް ހާޒިރުވެފައިވާ ޑިޒައިން ރިޕޯޓް މި އީ.އައި.އޭ ރިޕޯޓާއި ހަމައެއާއެކު އޮފީހުން ދަނޑުވެރިކަމަށް ނުވަތަ ނުފެށޭނަމަވެސް މަސައްކަތް ކުރަންޖެހޭ ކަންތަކެއް ވާނީ އަދި އަޅުގަނޑުމެން މިދަންނަވާ ބަނދަރުގެ ކުރިއަށްގެންދާ ހަރަކާތްތައް އީ.އައި.އޭ ނުހިމެނޭ.

3 ވަނަ ސުވާލަކީ ކުރެއްވީ، މިބަނދަރުގެ މަސައްކަތް ބަލާލުކުރުމަށް ކޮންޓްރެކްޓަރެއް ހޯދުމަށް ބީލަން އިޢުލާންކުރެވިފައިވޭތޯ. ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި ދަންނަވަން އޮތީ، ކޮންޓްރެކްޓަރެއް ހޯދުމަށް މަސައްކަތްތައް ކުރުމަށް ބޭނުންވާ ފައިސާ ލިބި އެމަސައްކަތުގެ ޑީޓެއިލް ޑިޒައިން ނިމި ހަދަންޖެހޭ އެހެނިހެން ރިޕޯޓުތައް އީ.އައި.އޭ، އެޕްރޫވް ކުރަން ހުށަހަޅާފައި ނޫނީ ކޮންޓްރެކްޓަރ ހޯދުން އެއީ އަޅުގަނޑުމެން އަންނަނީ މިދަންނަވާ ކޮންމެހެން ފުރިހަމަކޮށްގެން ކޮންޓްރެކްޓަރ ހޯދުމުގައި އިޢުލާންކުރެވިފައެއް ނުވާނެ.

4 ވަނަ ސުވާލަކީ ކުރެއްވީ މިއަހަރު ބަޖެޓުގައި މިބަނދަރުގެ ޕްރޮޖެކްޓް މަސައްކަތް ފެށޭނެކަމަށް ހަމަޖެހިފައިވޭތޯ. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ 2008 ވަނަ އަހަރުގެ ބަޖެޓުގައި ހަމަޖެހިފައިވާ މިމަސައްކަތް ނުފެށޭނެ. އެހެންނަމަވެސް، 2009 ވަނަ އަހަރު އަޅުގަނޑުމެން ސަރުކާރުން ސަރުކާރުގެ އާމްދަނީ އިތުރުކުރުމަށް ކުރާ މަސައްކަތްތަކުގެ ތެރެއިން ލޯނު ލިބި މިފަދަ ވަރަށް ބޮޑު އެހީއެއް އެހެނިހެން ބަނދަރުތަކުގެ އަޅުގަނޑުމެން އެކަށީގެންވާ ފަރާތްތަކުން. 2009 ވަނަ އަހަރު އެމަސައްކަތް ފެށޭނެކަމަށް އެދިގެން ކުރަމުން ސުވާލުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން އޮތީ އެހެން ދަންނަވަން އަޅުގަނޑަށް މިވަގުތު ދަންނަ.

5 ވަނަ ސުވާލަކަށް ކުރެއްވި ސުވާލަކީ، މިބަނދަރުގެ ޚިދުމަތް ވަރަވަރުގެ ރައްޔިތުންނަށް ލިބޭނެކަމަށް ތަފާތުކަމެއްވާ ތަރީޤާ ކޮބައިތޯ. އަޅުގަނޑު ކުރިންވެސް ދެންނެވިފަދައިން ދައުލަތަށް އިތުރު އާމްދަނީ ހޯދުމުގެ މަސައްކަތުގެ ނަތީޖާ ރަނގަޅުވާނެކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން އުންމީދުކުރަން އަދި އިތުރަށް އާމްދަނީ ލިބޭނެތީވެ ވަރަށް އަދި އުއްމީދުވެސް ބަނދަރުތަކާއި ދަތުރުގެ ރަށްރަށް ދިމާވެފައިވާ ތަފާތުތަކުގެ ދަތިކަން ބޮޑުކުރުމުގައި އިޤްތިޞާދީ އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކުރާނެ ގޮތުގައި ބައެއްގޮތް ކުރިއަރުވާ ހާމަކުރަން ވާހަކަ.

6 ސުވާލަކަށް ކުރައްވާފައިވާ ސުވާލަކީ، ހއ. ވަށަފަރުގައި ބަނދަރު ހެދުމަށް މިހާރުގެ ސަރުކާރުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ސަރަހައްދަކީ ތިމާވެށީގެ ގޮތުން ބާރުއަރާ މިދަރުގައި ބަނދަރު ހެދުމަށް އުނދަގޫ ދަނޑުގެ ސަރަހައްދެއް. އެސަރަހައްދުގެ ޖަވާބުގައި އަޅުގަނޑު ދަނޑުވަޅުތަކާއި ވަރަށް ބޮޑު ސަރަހައްދު މިހާރު ކަނޑައެޅިފައިވާ ސަރަހައްދަކީ ރަނގަޅު މިހާރު އެބައޮތް ސަރަހައްދަކަށް ބަނދަރު ބަލާއިރު އަދި ރަށުގެ ކޮޅު މާނައަށް ރަށުގެ ވަރަށްބޮޑު ފަރާތް ހެދިފައި އާސާރު ބަނދަރު އިންޖީނިއަރުންގެ ނަޒަރުގައި ރަނގަޅު ސަރަހައްދެއް. އެގޮތުންނަމަވެސް، ތިމާވެށްޓާއިބެހޭ ދިރާސާ އީ.އައި.އޭ ހެދުމަށް ބޭނުންވާ އީ.އައި.އޭ ހެދުމުގެ ތެރޭގައި އެހެނިހެން ތިމާވެށްޓަށް ބޮޑު އަސަރެއް ބަލައި ނުކުރާނެ ގޮތަށް ބައްޓަންކުރެވޭނެ.

7 ވަނަ ސުވާލަކަށް ކުރެއްވި ސުވާލަކީ މިބަނދަރަކަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ރޭޓް މިންވަރުގެ ބަޖެޓެއް. އަދި މިފައިސާ ބަޖެޓަށް ލިބިފައިވޭތޯ. މިފައިސާ ބަޖެޓަށް ހޯދުމަށް ނިންމާފައިވޭ ކޮންގޮތަކަށްތޯ. އަޅުގަނޑު ޖަވާބުދާރީވުން އަޅުގަނޑަށް ކުރިން މިދުވަސްވަރު ސުވާލުތަކުގެ ޖަވާބުގެ ތެރެއިން މިހާރުގެ ބަޖެޓާއި ބަޖެޓުކުރެވިފައިވާ އަޅުގަނޑަށް ޖަވާބުދެއްވިއްޖެކަމަށް.

8 ވަނަ ސުވާލަކަށް ކުރައްވާފައިވާ އަދި މިބަނދަރުގެ ސައިޓަށް ކޮބައިތޯއާއި، ފުޅާމިން ދިގުމިން އުސްމިން ފުންމިން. ބަނދަރުގެ ދިގުމިން ބައްޓަންކުރުމަށް ސަރުކާރުން ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތުގައި ބަނދަރުގެ ދިގުމިން ބައްޓަންކުރެވިފައި ހުރި ބަނދަރުތަކުގެ ސައިޓަށް 300 ފޫޓު ދިގުމިން. 200 ފޫޓު ފުޅާމިން.

އަދި ފުޅުމިނުގައި 3 މީޓަރު. އެއީ ގުދުރިޔާގެ 3 މީޓަރު ހުސްކަ ފުޅުމިނުއްގައި. ނަމަވެސް، މިހާތަނަށް ރާއްޖޭގައި ހަދަމުންގެންދާ ސްޓީލާ ބަނދަރުތަކާއި ދިރިޔާ ޕްލޭނިންގް ރަށްރަށުގައި، އެރަށްރަށުގެ މާހައުލަށް ނުބައި އެރަށްރަށުގެ އެއްވަރަށް ނިކަމެތި ނުރައްކާ ކުރިއަރަމުންދާ ސްކަޔިވްލަށް ބޮޑު އަސަރެއް ކުރިއަރުވާ މިހާރު މީގެ ފަހުން މިގޮތަށް ހުރި ބަނދަރުތަކާއި ހުރުމުގައި އެރަށްރަށުގެ މާހައުލާއި ގުޅޭގޮތުން 200 ފުޓު 300 ފުޓުގެ ބޮޑުސްޓަރު ޢިމާރާތްތަކުގެ އެކުލެވޭ ބޭސްފުރުމަށް ނުރައްކާ އެނގޭ އެކަށީގެން މާހައުލާ ގުޅޭގޮތުން އެކަށީގެން ހެދިގެން ކުރުމަށް. ޝުކުރިއްޔާ.